

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 10C/171/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212204096
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erika Szalaiová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2016:2212204096.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda pred sudkyňou Mgr. Erikou Szalaiovou v právnej veci navrhovateľa: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova č. 4, Bratislava, IČO: 00 585 441 proti odporcom: 1/ U. H. - H. T., X.: XXXXXXXX, K. XX, A. I., zastúpený advokátom: dr. jur. Ferenc Mazács, so sídlom Alžbetínske nám. 328/4/1094, Dunajská Streda, IČO: 11848014, 2/ O. K., D. A. I. Č.. XXX o zaplatenie 6457,73 € s príslušenstvom taktó

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom zo dňa 12.03.2012 sa domáhal na tunajšom súde o zaplatenie 6457,73 € s príslušenstvom voči odporcom. Súd dňa 24.09.2012 pod č. 8Ro/83/2012 vydal vo veci platobný rozkaz, kde zaviazal odporcu v 1. rade na zaplatenie istiny vo výške 1937,31 € s príslušenstvom a odporcu v 2. rade na zaplatenie istiny vo výške 4520,41 € s príslušenstvom. Proti tomuto platobnému rozkazu v zákonnej lehote podal odpor odporca v 1. rade. Podaním odporu platobný rozkaz bol zrušený a vo veci bolo nariadené ústne pojednávanie.

Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočítaním odporcov v 1. a 2. rade, oboznámil sa s pripojenými listinnými dôkazmi a to najmä výpisom z inkasného účtu poisťnej zmluvy ako na č.l. 5, 6, 52, výzvou na zaplatenie náhrady poisťného plnenia ako na č.l. 7, 8, oznámením o škodovej udalosti poisteným, poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ako na č.l. 9, vyjadrením likvidátora ak na č.l. 11, návrhom na uplatnenie regresnej pohľadávky ako na č.l. 12, vyjadrením navrhovateľa ako na č.l. 16, 103, 117, platobným rozkazom 8Ro 83/2012 - 21, odporom odporcu v 1. rade ako na č.l. 23, písomným vyjadrením navrhovateľa k odporcu ako na č.l. 29, 50, výpočtom hodnoty vozidla a výšky škody ako na č.l. 31, poisťnými zmluvami ako na č.l. 80-92, písomným vyjadrením právneho zástupcu odporcu v 1. rade ako na č.l. 97, 114, rozsudkom KS Trnava č. 9Co 47/12 ako na č.l. 109, oznámením o poisťnom plnení ako na č.l. 131, 133-185 a ustálil nasledovný skutkový stav veci: Navrhovateľ v návrhu uviedol, že dňa 31.12.2008 bola spôsobená dopravná nehoda prevádzkou motorového vozidla značky C., ev. číslo A. XXX P., držiteľom ktorého bol odporca v 2. rade. Pri nehode došlo k škode na W. evidenčné číslo T. XXX O.. Na základe uzatvorenej poisťnej zmluvy č. 6520880029 pre povinné zmluvné poistenie zmluvnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla navrhovateľ vyplatil poškodenému náhradu škody vo výške 6457,73 €. Navrhovateľ v návrhu ďalej poukázal na § 12 ods. 2 písm. f a § 12 ods. 1 písm. f zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Uviedol, že na základe týchto zákonných ustanovení si uplatňuje voči odporcovi v 1. rade regres podľa § 12 ods. 1 písm. f vo výške 1937,31 € a voči odporcovi v 2. rade podľa § 12 ods. 2 písm. f sumu vo výške 4520,41 €.

Ďalej v návrhu žiadal priznať podľa § 517 ods. 2 OZ úroky z omeškania zo sporných istín. V písomnom vyjadrení k odporu poukázal na tú skutočnosť, že odporca v 1. rade poukazuje na to, že z výpisu z inkasného účtu poisťnej zmluvy za obdobie od 26.04.2006 do 12.03.2012 vyplýva, že odporca ako poistník nemá voči navrhovateľovi žiadny nedoplatok na poistnom. Je zrejmé, že predmetom návrhu nie je dlžné poistné ale nárok poisťovateľa na náhradu poistného plnenia v zmysle § 12 zákona č. 381/2001 Z.z.. Voči odporcovi v 1. rade bol nárok na náhradu poistného plnenia uplatnený v súlade s § 12 ods. 1 písm. f cit. zákona z dôvodu, že v čase keď nastala poisťná udalosť bol v omeškaní so splatením poistného, čo vyplýva práve z výpisu inkasného účtu. Poistné za obdobie od 01.10.2008 do 31.12.2008 vo výške 127,63 € ktoré bolo splatné 01.10.2008 bolo uhradené 05.01.2009. Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ si uplatňuje nárok na náhradu poistného plnenia oprávnene v súlade so zákonom. Poukázal ďalej na to, že odporca v 1. rade namieta, že navrhovateľ nepreukázal výšku svojho nároku voči odporcovi. V tom smere uviedol, že opodstatnenosť nároku preukázal tým, že vyplatil škodu, ktorá bola spôsobená poistením motorovým vozidlom. Z dôvodu, aby bolo zrejmé, ako navrhovateľ dospel k výške škody, zaslal súdu výpočet hodnoty vozidla o výške škody v zmysle ktorého bola stanovená výška škody vo výške 6457,73 €. Čo do tvrdenia odporcu v 1. rade podaním zo dňa 10.02.2014 poukázal na tú skutočnosť, že medzi navrhovateľom a odporcom bola uzatvorená poisťná zmluva dňa 28.10.2004 č. 6520880029/1330007440 pre povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla - súbor motorových vozidiel s účinnosťou od 01.01.2005 na neurčito. Navrhovateľ a odporca v 1. rade sa dohodli na štvrtročnom platení poistného. Odporca v 2. rade mal na začiatku poistenia poistených 46 motorových vozidiel, ktorých počet sa v priebehu poistenia menil v závislosti od požiadaviek klienta. Odporca v 1. rade pravidelne uhrádzal stanovené poistné až do roku 2013. V priebehu poistenia došlo k vyše 100 škodovým udalostiam, pričom vyplatená suma prevyšovala sumu 80.000 €. Navrhovateľ pri likvidácii uvedených škodových udalostiach postupoval v zmysle uzatvorenej poisťnej zmluvy, všeobecných a osobitných poistných podmienok a v súlade so zákonom č. 381/2001 Z.z. a poukázal poistné plnenie poškodenému. Čo sa týka vyjadrenia odporcu v 1. rade uviedol, že súhlasí s vyjadrením právneho zástupcu odporcu v 1. rade, že poistenie zodpovednosti zanikne tiež ak poistné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak pre takýto prípad nebola v poisťnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty. Poukázal však na tú skutočnosť, že v danom prípade odporca v 1. rade uhradením poistného v plnej výške na celý súbor motorových vozidiel dňa 05.01.2009 prejavil záujem a vôľu na trvaní poistno-právneho vzťahu. Zmluvné strany tak svojím správaním prejavili evidentný záujem na tom, aby zmluvný vzťah ďalej pokračoval. Odporca v 1. rade hradil poistné až do roku 2013. S poukazom na vyjadrenie právneho zástupcu odporcu v 1. rade podľa vyjadrenia navrhovateľa v danom prípade je nutné zväziť všetky právne dôsledky tohto vyjadrenia súvisiace s uhradením poistného plnením navrhovateľa za škodové udalosti poškodeným poukazujúc na § 19 zákona č. 381/2001 Z.z.

Odporca v 1. rade vo svojom odpore poukázal na tú skutočnosť, že z výpisu z inkasného účtu poisťnej zmluvy za obdobie od 26.04.2006 do 12.03.2012 vyplýva, že odporca ako poistník nemá voči navrhovateľovi žiadny nedoplatok na poistnom. Keďže podľa výpisu predloženého samotným navrhovateľom nedoplatok na poistnom nemá, navrhovateľ sa nemôže domáhať svojho nároku na základe ustanovenia § 12 ods. 1 písm. f cit. zákona. Uviedol, že má za to, že pre vydanie predmetného platobného rozkazu neboli splnené zákonné podmienky, nakoľko zo žiadnych pripojených listinných dôkazov navrhovateľa nevyplýva, akým spôsobom navrhovateľ dospel k výške uplatňovaného nároku. Výšku svojho nároku nevyvetlil a ani vo výzve na náhradu poistného plnenia to neuviedol, ktorú odporcovi adresoval dňa 18.03.2009. Poisťná udalosť sa stala 31.12.2008, na mieste nebol z tejto poisťnej udalosti vyhotovený záznam polície, ani žiadny iný záznam. Navrhovateľ v danom prípade predložil len oznámenie škodovej udalosti poistením zo dňa 13.01.2009, ktorý však nemôže byť dôkazom na preukázanie nároku voči odporcom. Navrhovateľ nepreukázal žiadnym relevantným spôsobom spôsob určenia výšky nároku, ktorý si návrhom voči odporcovi uplatňuje. V návrhu navrhovateľ opomenul jednu z podstatných náležitostí svojho nároku a to preukázanie opodstatnenosti svojho nároku ako aj jeho výšky a preto nie je možné ním požadovaný nárok za súčasnej dôkaznej situácie priznať. Podaním zo dňa 10.04.2014 odporca v 1. rade uviedol, že má za to, že v čase poisťnej udalosti neexistovala platná poisťná zmluva medzi navrhovateľom a odporcom v 1. rade a teda navrhovateľ plnil bez náležitého právneho dôvodu. V danom prípade poukázal na § 791 ods. 1 OZ podľa ktorého poistný vzťah medzi poistením a poisťovňou môže vzniknúť výhradne na základe písomnej poisťnej zmluvy a nie je konkludentne, ako to vo svojom vyjadrení zo dňa 04.02.2014 navrhovateľ uvádzal. Poznomenával ďalej, že ak by aj pripustili vznik poistného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania konkludentným spôsobom, v tejto súvislosti je nutné poznamenávať, že poisťná udalosť sa stala

31.12.2008, pričom údajný konkludentný vznik poistného právneho vzťahu by mohol nastať až po tomto dátume t. j. až 05.01.2009, kedy došlo k prvej úhrade poistného odporcom po poistnej udalosti dňa 31.12.2008. Z uvedeného vyplýva, že poistná udalosť sa stala 5 kalendárnych dní pred údajným konkludentným vznikom poistného vzťahu medzi účastníkmi konania, t. j. poistný právny vzťah v čase poistnej udalosti nemohlo existovať ani vtedy, ak by sme pripustili vznik tohto vzťahu medzi účastníkmi konania konkludentne. Navyiac konkludentnému uzavretiu poistnej zmluvy a vzniku poistného právneho vzťahu nevyhnutne musí predchádzať konkrétny návrh zo strany poisťovne, teda navrhovateľa na uzavretie poistnej zmluvy, ktorý návrh v danom prípade taktiež absentuje. Podaním zo dňa 30.10.2014 ďalej poukázal na tú skutočnosť, že platná poistná zmluva o povinnom zmluvnom poistení musí spĺňať náležitosti uvedené v ustanovení § 788 a nasl. OZ, a podľa § 791 OZ pre právne úkony týkajúce sa poistenia je potrebná písomná forma. Nezaplatením poistného v lehote ustanovenej v § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. dochádza k zániku poistného vzťahu. Po zániku poistného vzťahu z dôvodu nezaplatenia už nie je možné poistný zmluvný vzťah obnoviť ani dodatočným zaplatením poistného. V prípade ak by účastníci zaniknutej zmluvy chceli v poistnom zmluvnom vzťahu pokračovať, je potrebné uzavretie novej poistnej zmluvy. Na opätovný vznik platného poistného zmluvného vzťahu sa vyžaduje písomný návrh na uzavretie novej poistnej zmluvy preukázateľne doručením protistrane, ako aj následná akceptácia návrhu. Jedinou výnimkou s pod povinnosťou písomnej formy je akceptácia písomného návrhu protistrany zaplatením poistného poukazujúc na § 792 ods. 2 OZ. vo vzťahu k prebiehajúcej konania uviedol, že na opätovný vznik poistného zmluvného vzťahu nie sú splnené hneď dva neopomenuteľné náležitosti a to písomná ponuka navrhovateľa na uzavretie novej zmluvy a jej doručenie odporcovi, akceptácia ponuky odporcom, zaplatením poistného ešte pred vznikom poistnej udalosti. Uviedol preto, že má za to, že nakoľko absentujú hneď dve neopomenuteľné náležitosti potrebné pre platný opätovný vznik poistného zmluvného vzťahu v danom prípade medzi navrhovateľom a odporcom v 1. rade nevznikol po zániku pôvodného poistného zmluvného vzťahu opäť platný poistný zmluvný vzťah. Ak navrhovateľ vlastným zavinením plnila bez existencie platného poistného zmluvného vzťahu potom je navrhovateľ nútený vznášať všetky následky s tým spojené vrátane neúspechu v súdnom spore. Uviedol ďalej, že navrhovateľ prijatím pravidelných mesačných platieb poistného od odporcu bez existencie platného poistného vzťahu sa na úkor odporcu úmyselne bezdôvodne obohatil. V danom prípade o úmyselné bezdôvodné obohatenia na strane navrhovateľa sa jedná preto, nakoľko navrhovateľ ako subjekt špecializovaný na poskytnutie poistných služieb musela mať vedomie o tom, že poistný vzťah medzi navrhovateľom a odporcom v 1. rade už mesiace pred poistnou udalosťou zanikol z dôvodu neplatenia poistného, a následne už medzi účastníkmi konania nikdy nevznikol z dôvodu absencie zákonných podmienok na platný opätovný vznik poistného zmluvného vzťahu. Pokiaľ však ide o ďalší prednes navrhovateľa v spojitosti s plnením poistného odporcom v čase po poistnej udalosti má za to, vo vzťahu v danom prípade sú to irelevantné, nakoľko tie idú nad rámec tohto sporu a sú navyiac úmyselným bezdôvodným obohatením navrhovateľa z dôvodov už vyššie uvedených. Odporca v ďalšom období platil poistné často krát iba na naliehanie a výzvy navrhovateľa a nevedomoval si riadne, že vlastne platí navrhovateľovi bez náležitého právneho dôvodu o ktorej skutočnosti navrhovateľ vedomosti mal alebo musel mať. Platby poistného odporcom v ďalšom období však sami o sebe v zmysle vyššie poukázaných právnych predpisov nemôžu mať za následok opätovný platný vznik zmluvného poistného vzťahu medzi účastníkmi konania. V danom prípade poukázal na judikát Krajského súdu Trnava č. 9Co 47/2012 zo dňa 27.11.2012. Uviedol, že navrhovateľom uplatňovaný regresný nárok nemá oporu v zákone, nakoľko je založená na neexistujúcom právnom vzťahu, preto navrhol návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť. Zároveň žiadal priznať trovy právneho zastúpenia.

Odporca v 2. rade dňa 26.06.2014 uviedol, že čo sa týka predmetu tohto návrhu mohlo to byť v decembri 2008, keď cúval von z dielne a nesprávne odhadol cúvanie, pričom nabúral do druhého kamiónu. Zavolať konateľovi odporcovi v 2. rade pánovi H., ktorý je jeho vedúci a ktorý mu povedal, že to zahlásí poisťovni ako škodovú udalosť. Nevedel sa vyjadriť k tomu, akým spôsobom to odporca v 1. rade vybavoval. Uviedol, že nemá o tom vedomosti, komu patrilo motorové vozidlo, ktoré rozbil, túto skutočnosť mu neoznámil odporca v 1. rade. Nevedel súdu uviesť, aká bola výška tejto škody. Čo sa týka platobného rozkazu poukázal na tú skutočnosť, že to odovzdal odporcovi v 1. rade aby to vybavil. Uviedol, že nemá vedomosti o tom, z akého dôvodu by mal žiadanú istinu navrhovateľovi uhradiť, nakoľko auto bolo poistené a túto sumu by mala platiť poisťovňa.

Podľa § 12 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poisťovateľ má proti poisťníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla ak v čase, keď sa nastala poistná udalosť bol v omeškaní so splatením poistného.

Podľa § 12 ods. 2 písm. f) cit. zákona poisťovateľ má proti poistenému, ktorý nie je poisťníkom nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobený prevádzkou motorového vozidla, ak porušil povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu, ktorá je poistnou udalosťou.

Podľa § 788 ods. 1 OZ poistnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenia, ak sa nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená fyzická alebo právnická osoba ktorá s poisťiteľom poistnú zmluvu uzavrela je povinná platiť poistné.

Podľa § 789 ods. 1 OZ osobitný predpis môže ustanoviť, že poistenie vznikne bez uzavretia poistnej zmluvy na základe inej skutočnosti a za podmienok v ňom uvedených.

Podľa § 791 ods. 1 OZ pre právne úkony týkajúce sa poistenia je potrebná písomná forma, ak nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak.

Podľa § 792 ods. 1 OZ na uzavretie poistnej zmluvy je potrebné aby bol návrh prijatý v lehote, ktorú určil navrhovateľ a ak ju neurčil do jedného mesiaca odo dňa, keď druhý účastník návrh dostal. Poistná zmluva je uzavretá okamihom, keď navrhovateľ dostane oznámenie o prijatí svojho návrhu.

Podľa § 792 ods. 2 OZ návrh poisťiteľa možno prijať tiež zaplatením poistného vo výške uvedenej v návrhu, ak sa tak stane v lehote podľa odseku jedna; poistná zmluva je v takom prípade uzavretá, len čo bolo poistné zaplatené.

Podľa § 801 ods. 1 OZ poistenie zanikne aj tak, že poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti.

Podľa § 801 ods.2 OZ poistenie zanikne aj tak, že poistné na ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred dorúčením výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poistného.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie splnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. poistenie zodpovednosti zanikne tiež, ak poistné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak pre takýto prípad nebola v poistnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty.

Súd z výsledkov vykonaného dokazovania mal jednoznačne za preukázané, že medzi navrhovateľom a odporcom v 1. rade dňa 28.10.2004 bola uzatvorená poistná zmluva - poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a to súboru motorových vozidiel pod č. 6520880029. Začiatok poistenia bol určený na 01.01.2005. Ročné poistné na 46 vozidiel pričom prvá platba poistného vo výške 198.459 Sk bolo za obdobie od 01.01.2005 do 31.03.2005 poukazujúc na tú skutočnosť, že účastníci konania sa dohodli na platení poistného štvrťročne. Účastníci ďalej sa dohodli, že bežné poistné je splatné prvý deň príslušného poistného obdobia - štvrťročne. V danom prípade teda odporca v 1. rade má zaplatiť bežné poistné poukazujúc na poistnú zmluvu prvý deň príslušného poistného obdobia t.j. 01.10. toho ktorého roka, nakoľko poistná zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú. Poistná udalosť sa stal 31.12.2008, kedy bola spôsobená dopravná nehoda prevádzkou motorového vozidla značky C. ev. č. A. XXX P. držiteľom ktorého bol odporca v 1. rade a pri nehode došlo ku škode na motorovom vozidle W. ev. číslo T. XXX O..

Zákonným základom vzniku zákonného poistenia je podľa § 789 ods. 1 OZ obsahujúce zmocňujúce ustanovenie, na základe ktorého môže osobitný predpis ustanoviť, že poistenie vznikne bez uzatvorenia poistnej zmluvy na základe inej skutočnosti. Zákonné poistenie možno charakterizovať predovšetkým tým, že pre jeho vznik sa nevyžaduje uzatvorenie poistnej zmluvy. Tento druh poistenia vzniká na základe inej skutočnosti, ktorou bolo podľa § 13 vyhlášky Ministerstva financií č. 423/1991 Zb. pridelenie štátnej poznávacej značky motorovému vozidlu alebo nadobudnutie motorového vozidla do vlastníctva. Zákonné poistenie vzniká nezávisle od vôle subjektov práva, vzniká aj dokonca proti vôli poisteného. Nastúpením zákonom stanovenej skutočnosti vzniká poistenie a s tým spôsobená povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie, ak nastane poistná udalosť a povinnosť poisteného platiť poistné. Existencia všeobecného verejného záujmu na jeho trvaní determinuje skutočnosť, že zákonné poistenie nemôže zaniknúť podľa § 801 pre nezaplatenie. Protiváhou toho sú vysoké sankcie, ktoré sa spájajú s nezaplatením poistného v stanovenej lehote, ak aj postihové právo vznikajúce v prípade, ak poistná udalosť nastala v čase, keď bol poistný v omeškaní so splatením poistného. Vychádzajúc z účelu zákonného poistenia, ktorým je rýchle odškodnenie poškodených subjektov, dochádza z neho úhradám škôd spôsobeným úmyselným konaním poistného subjektu.

Na platnosť právnych úkonov týkajúcich sa poistenia je potrebná písomná forma. Výnimku môže ustanoviť len tento zákon alebo poistné podmienky. Právny úkon, ktorý by nebol urobený písomnou formou, ak by bola potrebná v zmysle § 791 ods. 1 OZ, by bol podľa § 40 neplatný. Na základe dlhodobých skúseností a úprav poisťovacích právnych vzťahov, špecifickosti poistenia, ako aj potreby určitosti, maximálnej právnej istoty a zrozumiteľnosti úpravy týchto vzťahov, často i po dlhom časovom odstupe, je písomná forma potrebná, najmä pri uzavretí poistnej zmluvy, ktorá je do určitej miery riziková pre obe zmluvné strany. Táto požiadavka písomnosti v poistnom vzťahu je v súlade s § 46 ods. 1. To znamená, že prejav vôle, ako základná zložka právneho úkonu, musí byť vykonaný písomne (napr. prijatie návrhu na uzavretie poistnej zmluvy, pripojením podpisu vytlačenému zneniu prejavu takéhoto prijatia na formulári návrhu poistnej zmluvy). Iná forma než písomná smerujúca k vzniku, zmene alebo zániku poistenia, ako aj vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností z poistenia, ktoré právne predpisy s takým prejavom spájajú, sa pripúšťa iba výnimočne a v prípadoch, keď to výslovne ustanovuje občiansky zákonník alebo poistné podmienky. Nie je rozhodujúce, či právny predpis o poistení pre úkon, ktorý upravuje, vyžaduje a priamo túto podmienku platnosti ustanovuje alebo z formulácie príslušného ustanovenia vyplýva potreba písomnosti právneho úkonu. Občiansky zákonník nevyžaduje písomnú formu týkajúcu sa právnych úkonov poistenia vtedy, keď určité konanie alebo opomenutie (§ 35 ods. 1) uznáva zaplatený prejav vôle pre takéto úkony. Napr. konkludentným činom konania t.j. tým, že sa zaplatí poistné v zmysle § 792 ods. 2, vznikne platné uzavretie poistnej zmluvy.

Z uvedeného vyplýva, pokiaľ sa už neuviedlo inak, že písomná forma je potrebná na uzavretie poistnej zmluvy (návrh a jeho prijatie - § 792 ods. 1), výpoveď poistenia (§ 800 ods. 1), odstúpenie od poistnej zmluvy a odmietnutie plnenia (§ 802), dohodu o vypovedaní poistenia (§ 800 ods. 2), dohodu o predĺžení lehôt na zaplatenie splatného poistného (§ 801), zmenu určenia osoby oprávnenej na plnenie (§ 817 ods. 1) a podobne.

Čo sa týka § 792 ods. 1 OZ vo vzťahu k § 43 a nasl. ide síce o osobitné ustanovenie, ale aj pri poistnej zmluve platí ustanovenie § 43, aby sa aj pri úprave poistnej zmluvy odstránili všetky nejasnosti. Pre poistnú zmluvu však platia ustanovenie § 43 a nasl. len pokiaľ sa ustanovenia o poistení (§ 792) neustanovuje inak (napr. prijatie návrhu na uzavretie poistnej zmluvy). Poistnú zmluvu formuluje poisťiteľ, ktorý vydá tlačene formuláre návrhu poistných zmlúv. Ak by pri riešení konkrétnej otázky vznikli pochybnosti o význame určité ustanovenia obsiahnutého v tlačene formulári, rozhodujúci orgán môže mať v § 43 oporu pre rozhodnutie v neprospech poisťovateľa, pretože on poručil povinnosť dbať, aby sa odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov a to tým, že nejasne formuloval obsah svojho formulára, ktorý po vyplnení predložil ako návrh na uzavretie zmluvy na prijatie druhej strany.

Každý návrh poisťiteľa na uzavretie poistnej zmluvy možno prijať nie len výslovným prejavom vôle, ale ja zaplatením poistného. Ide vlastne o konkludentný prejav, pretože stačí zaplatiť poistné určené v návrhu a zaplatením poistného je prejavovaná vôľa druhej strany s uzavretím zmluvy. Poistné však musí byť zaplatené v lehote určenej v odseku 1 (do jedného mesiaca odo dňa, keď druhý účastník návrh dostal) a v plnej určenej výške. Ak sa tak nestalo, nedošlo k uzavretiu zmluvy. Podmienka zaplatenia poistného je splnená aj okamihom zaplatenia poistného priamo poisťiteľovi na potvrdenku alebo pracovníkovi obchodnej služby, a ak sa poistné platí prostredníctvom pošty alebo peňažného ústavu, je zaplatené okamihom, keď bolo takto poukázané (§ 567 ods. 2), teda nie až pripísaním na účet poisťiteľa. Uvedeným okamihom je zmluva uzavretá. K uzavretiu poistnej zmluvy zaplatením poistného dôjde iba ak sa poistné zaplatí potom, čo akceptant prijal návrh oferenta. Keby niekto konal v omyle, za rôznych okolností a zaplatil poistné (pošta mu omylom doručila poštovú poukážku znejúce na rovnaké meno a podobne) v takom prípade nedošlo k uzavretiu poistnej zmluvy.

Neplatná je taká zmluva, podľa ktorej nemôže dôjsť k poistnej udalosti, pretože niet objektu poistenia.

So zánikom poistenia pre nezaplatenie sa spája aj otázka splatnosti poistného. V zmysle znenia § 796 ods. 2, ak nebolo dohodnuté inak, je bežné poistné splatné prvého dňa poistného obdobia jednorazové poistné dňom začiatkom poistenia. Poistným obdobím je časový úsek poistnej doby dohodnutý v poistnej zmluve, vymedzujúci obdobie, na ktoré je povinný poistník platiť poistné.

S nezaplatením následného bežného poistného spája platná právna úprava v porovnaní s nezaplatením prvého a jednorazového poistného, odlišný mechanizmus k zániku poistnej zmluvy. Súčasne platná právna úprava odmeňuje zánik poistno-právneho vzťahu pre nezaplatenie následného poistného nasledujúcimi skutočnosťami a to doručenie kvalifikovanej výzvy poisťovateľa na zaplatenie a nezaplatením následného poistného pred doručením výzvy a ani v lehote jedného mesiaca od jej doručenia. K zániku poistenia podľa odseku 2 § 801 OZ je nevyhnutné, aby výzva spĺňala atribúty kvalifikovanej výzvy na zaplatenie. Výzva, s ktorou bude občiansky zánik spájať zánik poistenia musí nevyhnutne obsahovať upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené v lehote jedného mesiaca od jej doručenia. V prípade absencie takéhoto upozornenia nedôjde k zániku poistnej zmluvy, ak

aby aj došlo k jej doručenia, ako aj k márnemu uplynutiu jednomesačnej lehoty na jej zaplatenie. Novým spôsobom zániku poisťnej zmluvy sa však spája zásadný problém, ktorý je doručenie výzvy poisťnému. V danom prípade v podmienkach praktického života sa možno pomerne často stretnúť s prípadmi, keď adresát, fyzická osoba zmení bydlisko a nesplní si ohlasovaciu povinnosť, odmietne prevziať zásielku, alebo právnická osoba zmení sídlo a nie je možné jej zásielku doručiť. Pre uvedené v prípade je nutné aplikovať ustanovenie § 45 resp. § 43 ods. 2 OZ.

Zánik zmluvy týkajúce sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je upravený v § 9 zákona č. 381/2001 Z.z.. V zmysle odseku 4 tohto ustanovenia poistenie zodpovednosti zanikne tiež, ak poisťné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak pre takýto prípad nebola v poisťnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty. Na rozdiel od úpravy podľa občianskeho zákonníka sa nevyžaduje v danom prípade výzva poisťovateľa na zaplatenie poisťného. V zmysle článku 4 bod 9 všeobecných poisťných podmienok, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou predmetnej poisťnej zmluvy, poistenie zanikne tiež ak poisťné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak pre takýto prípad nebola v poisťnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty.

Z vykonaného dokazovania vyplýva ako súd už hore uviedol, že predmetná poisťná zmluva bola uzatvorená dňa 28.10.2004 s tým, že ako začiatok poistenia bol dohodnutý deň 01.01.2005 s poistením na dobu neurčitú, pričom bolo určené ročné poisťné za celkový počet 46 vozidiel, prvé jednorazové poisťné bolo za obdobie od 01.01.2005 do 31.03.2005. Účastníci zmluvy sa ďalej dohodli o platení poisťného štvrťročne, z ktorého vyplýva, že odporca v 1. rade mal zaplatiť štvrťročné splátky, ktoré boli splatné prvý deň príslušného poisťného obdobia. Splátku splatnú dňa 01.10.2008 odporca v 1. rade nezaplatil, len 05.01.2009, t. j. po uplynutí jednomesačnej lehoty tak ako to má na mysli § 9 ods. 4 cit. zákona ako aj všeobecné obchodné podmienky navrhovateľa v článku 4 bod 9. Od tohto dňa teda od 01.10.2008 v zmysle § 9 ods. 4 cit. zákona začala plynúť lehota v trvaní jedného mesiaca na zaplatenie poisťného, nezaplatením poisťného v tejto lehote došlo k zániku poistenia. Plynutie jednomesačnej lehoty na zaplatenie poisťného môže prerhnúť len zaplatenie dlžného poisťného pred jej uplynutím. Ak raz táto lehota márne uplynula (bez zaplatenia poisťného) a poistenie zaniklo, zaniknutú poisťnú zmluvu nemožno obnoviť ani dodatočným zaplatením poisťného. Účastníci zmluvy by sa mohli dohodnúť na predĺženie lehoty na zaplatenie dlžného poisťného, avšak táto dohoda by musela byť uzavretá písomne aj najneskôr posledný deň pôvodne dohodnutej lehoty. Ak po zániku poistenia by účastníci chceli v zmluve predsa len pokračovať, museli by uzavrieť novú poisťnú zmluvu. V danom prípade, nakoľko súd zistil, že odporca v 1. rade poistenie nezaplatila ani v jednomesačnej lehote odo dňa 01.10.2008 poistenie zaniklo jej uplynutím a to dňa 02.11.2008. Ako je vyššie uvedené poistenie po jeho zániku nemožno obnoviť a je potrebné skúmať, či medzi účastníkmi nevznikla nová poisťná zmluva. V danom prípade súd ďalej poukazuje na § 792 ods. 1 OZ na základe ktorého na uzavretie poisťnej zmluvy je potrebné, aby bol návrh prijatý v lehote, ktorú určil navrhovateľ a ak ju neurčil do jedného mesiaca odo dňa keď druhý účastník návrh dostal. Vznik poisťnej zmluvy vyžaduje existenciu návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy a jeho prijatie. Ako pre návrh na uzavretie zmluvy tak pre jeho prijatie predpisuje zákon písomnú formu. Právotvornou skutočnosťou ako súd už uviedol, zakladajúcou vznik poisťnej zmluvy je časné, úplné a bezpodmienečné prijatie návrhu poisťovateľa tým, komu je tento návrh určený (poisťníkom). Poukazujúc na tú skutočnosť, že v danom prípade poisťná zmluva zanikla, poistenie v lehote jedného mesiaca ako to má na mysli § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. márne uplynula a odporca v 1. rade poistenie uhradil len 05.01.2009 súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Súd v danom prípade poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. 9Co 47/2012.

Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o § 151 ods. 3 veta prvá O.s.p. podľa ktorého v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1 / O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na

súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodovanie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods. 3/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá toto vykonateľné uznesenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1/ O.s.p.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2/ O.s.p.).